

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum iuramentum sit licitum? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

assertorium. Quandoque autem inducitur diuinum iuramentum ad confirmandum aliquid futurum : & hoc dicitur iuramentum promissorium . Ad ea verò quæ sunt necessaria, & per rationem inuestiganda, non inducitur iuramentum . Derisibilis enim videretur si quis in disputatione alicuius scientiæ, vellet propositum per iuramentum probare .

Ad primum ergo dicendum, quòd aliud est testimonio Dei vti iam dato, quod fit cum aliquis auctoritatem sacræ scripturæ inducit : & aliud est testimonium Dei implorare, vt exhibendum, quod fit in iuramento .

Ad secundum dicendum, quòd dicitur aliquis redere iuramenta Deo, ex hoc, quòd implet illud quod iurat: vel quia in hoc ipso, quòd inuocat Deum in testem, recognoscit eum habere omnium cognitionem, & infallibilem veritatem .

Ad tertium dicendum, quòd alicuius testimonium inuocatur ad hoc, quòd testis inuocatus veritatem manifestet circa ea, quæ dicuntur . Deus autem manifestat, an verum sit quod dicitur, dupliciter . Vno modo, simpliciter reuelando veritatem, vel per internam inspirationem, vel etiam per facti denudationem, dum scilicet producit in publicum ea quæ erant occulta. Alio modo, per penam mentientis : & tunc simul est iudex & testis, dum puniendo mendacem, manifestat mendacium. Et ideo duplex est modus iurandi. Vnus quidem per simplicem Dei contestationem : sicut cum aliquis dicit, Est mihi Deus testis, vel coram Deo loquor, vel per Deum: quod idem est, vt dicit August. * Alius modus iurandi est per execrationem, dum scilicet aliquis se, vel aliquid ad se pertinens ad penam obligat, nisi sit verum quod dicit .

Lib. 1. de ser. Dom. in mōte, c. 30. to. 4
483
Inf. ar. 3. cor. Et 3. d. 39. a. 2
q. 2. Et Ro. 1. lec. 5. 10 3. Et Heb. 6. 16. 2. cor. 1.

ARTIC. II.

Utrum sit licitum iurare?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd non sit licitum iurare. Nihil enim quod prohibetur in lege diuina, est licitum . Sed iuramentum prohibetur

Bb 2 Matt.

Matt. 5. Ego dico vobis non iurare omnino, &c. Et Jac. 5. dicitur, Ante omnia fratres mei nolite iurare, Ergo iuramentum est illicitum.

¶ 2 Præterea, Id quod est à malo, videtur esse illicitum: quia ut dicitur Matt. 7. Non potest arbor mala, fructus bonos facere. Sed iuramentum est à malo. Dicitur enim Matt. 5. Sic autem sermo vester, est, est: non, non. Quod autem his abundantius est, à malo est. Ergo iuramentum videtur esse illicitum.

¶ 3 Præterea, Exquirere signum diuinæ providentiæ, est tentare Deum: quod est omnino illicitum: secundum illud Deut. 6. Non tentabis Dominum Deum tuum. Sed ille qui iurat, videtur exquirere signum diuinæ providentiæ, dum petit diuinum testimonium, quod est per aliquem euidentem effectum. Ergo videtur quod iuramentum sit omnino illicitum.

SED contra est, quod dicitur Deut. 6. Dominum Deum tuum timebis, & per nomen eius iurabis.

RESPONDEO dicendum, quod nihil prohibet aliquid esse secundum se bonum, quod tamen cedit in malum eius qui non utitur eo conuenienter. Sicut sumere eucharistiam est bonum: & tamen qui indignè sumit, iudicium sibi manducat, & bibit, ut dicitur I ad Cor. 11. Sic ergo in proposito dicendum est, quod iuramentum secundum se, est licitum & honestum. Quod patet ex origine & ex fine. Ex origine quidem: quia iuramentum est introductum ex fide qua homines credunt Deum habere infallibilem veritatem, & vniuersalem omnium cognitionem & prouisionem. Ex fine autem: quia iuramentum inducitur ad iustificandum homines, & ad finiendum controuersias, ut dicitur ad Heb. 6. Sed iuramentum cedit in malum alicui ex eo quod malè utitur eo, id est, sine necessitate, & cautela debita. Videtur enim paruam reuerentiam habere ad Deum, qui eum ex leui causa testem inducit: quod non præsumeret etiam de aliquo viro honesto. Imminet etiam periculum periurij: quia de facili homo in verbo delinquit, secundum illud Iacob, 3. Si quis in verbo

verbo non offendit, hic perfectus est vir. Vnde & Eccles. 23. dicitur, Iurationi non assuefcas os tuum: multi enim casus in illa.

Ad primum ergo dicendum, quòd Hieron. super Matt. dicit *, Considera quòd Saluator non per Deum iurare prohibuerit, sed per cælum & terram. Hanc anim per elementa iurandi pessimam consuetudinem habere Iudæi noscuntur. Sed ista responsio non sufficit: quia Iacobus addidit, Neque per aliud quodcunque iuramentum. Et ideò dicendum est, quòd (sicut August. dicit * in lib. de mendacio) quòd Apostolus in epistolis suis iurans, ostendit quomodo accipiendum esset quod dictum est, Dico vobis non iurare, omnino: ne scilicet iurando ad facilitatem iurandi perueniatur; & ex facilitate iurandi ad consuetudinem; & à consuetudine in periurium decidaçur. Et ideò nõ inuenitur iurasse nisi scribens, vbi consideratio cautiõ non habet linguam præcipitem.

Ad secundum dicendum, quòd sicut August. dicit * in lib. de serm. Domini in monte, Si iurare cogers, scias de necessitate venire infirmitatis eorum quibus aliquid suades: quæ vtrique infirmitas, malum est. Itaque non dixit, quòd amplius est, malum est. Tu enim non malum facis qui bene vteris iuratione, ve alteri persuadeas quod vtiliter persuadeas: sed à malo est illius, cuius infirmitate iurare cogers.

Ad tertium dicendum, quòd ille qui iurat, non tentat Deum: quia non implorat diuinum auxilium absque vtilitate, & necessitate. Et præterea, non exponit se alicui periculo, si Deus testimonium adhibere noluerit in præfenti. Adhibebit autem pro certo testimonium in futuro, quando illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, vt dicitur 1. ad Corin. 4. Et illud testimonium nulli iuranti deficiet, vel pro eo, vel contra eum.

*Sup. illud
Matt. 5.
Ego dico
vobis, nõ
iurare,
to. 9.
In lib. de
mendacio,
c. 15. cir-
ca med.
tom. 4.*

*li. 1. c. 10.
à medio,
tom. 4.*